111. MEKTUP

١١١ - ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الْحَادِى عَشَرَ وَالْمِائَةُ: اِلَى الشَّيْخِ نُورِ مُحَمَّدِ التَّهَارِيِّ فِى بَيَانِ بَعْضِ الْاَسْرَارِ الْمُتَعَلِّقَةِ بِمَقَامِ ﴿قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰى﴾ وَبَيَانِ سِرِّ عَدَمِ وِجْدَانِ الْعَارِفِ الْكَامِلِ شِمَالَهُ وَهٰذِهِ الْمَعَارِفُ أَيْضًا مَنْقُولَةٌ بِالْمَعْنَى ﴾

اِعْلَمْ اَنَّ فِى مُعَامَلَةِ ﴿قَابَ قَوْسَيْنِ﴾ فِى الظَّاهِرِ لَوْنًا مِنَ الْمَظْهَرِ وَذٰلِكَ لِعَدَمِ حُصُولِ ذَهَابِ الْعَيْنِ وَالْاَثَرِ مِنَ السَّالِكِ لِلسَّالِكِ بِخِلَافِ مُعَامَلَةِ ﴿اَوْ اَدْنٰى﴾ فَاِنَّهُ لَا يَبْقَى فِيهَا حُكْمٌ وَلَا اَثَرٌ مِنَ الْمَظْهَرِ اَصْلاً فَيَكُونُ الْمَظْهَرُ فِى هٰذِهِ الْمَرْتَبَةِ الثَّانِيَةِ اَمْرًا مُسْتَفَادًا مِنْ مَرْتَبَةِ الْوُجُوبِ بِالضَّرُورَةِ وَهُوَ خَلْقٌ لِلْعَارِفِ خَاصٌّ بِهِ اُعْطِيَهُ بَعْدَ اِتْمَامِ مُعَامَلَةِ الْاَصْلِ وَيُمْكِنُ اَنْ يُعَبَّرَ عَنْهُ بِاِفَاضَةِ الصُّورَةِ أَيْضًا وَهٰذَا سِرٌّ غَامِضٌ جِدًّا وَلَعَلَّ تَفْصِيلَهُ يَثْبُتُ فِى مَوْضِعٍ آخَرَ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالَى فَيَكُونُ الْمَظْهَرُ فِى هٰذِهِ الْمُعَامَلَةِ اَمْرًا لَمْ يَتَطَرَّقْ اِلَيْهِ رَائِحَةٌ مِنَ الْعَدَمِ وَلَيْسَ لِشَائِبَةِ الْاِمْكَانِ فِيهِ مَجَالٌ فَلَوْ اَثْبَتْنَا انْفِعَالاً فِى تِلْكَ الْمَرْتَبَةِ يَكُونُ ذٰلِكَ مِنْ نَفْسِهِ لِنَفْسِهِ لَا مِنَ الْغَيْرِ فَاِنَّهُ لَمْ يَبْقَ فِيهَا رَسْمٌ مِنَ الْغَيْرِ ﴿شِعْرٌ﴾

وَلِوَجْهِهِ مِنْ وَجْهِهِ قَمَرٌ * وَلِعَيْنِهِ مِنْ عَيْنِهِ كُحُلُ

وَاِنْ كَانَ الْاِنْفِعَالُ الَّذِى يَثْبُتُ فِى مَرْتَبَةِ ﴿قَابَ قَوْسَيْنِ﴾ أَيْضًا حَقًّا وَالظُّهُورُ فِيهَا ظُهُورَ الْاَصْلِ وَلٰكِنَّهُ لَيْسَ خَالِيًا مِنْ شَائِبَةِ الظِّلِّيَّةِ وَلَائِقًا بِتِلْكَ الْمَرْتَبَةِ الْعُلْيَا وَالْاِنْفِعَالُ الَّذِى يَلِيقُ بِتِلْكَ الْمَرْتَبَةِ الْمُقَدَّسَةِ هُوَ مَا لَا يَكُونُ لِرَائِحَةِ الظِّلِّيَّةِ اِلَيْهِ سَبِيلٌ وَلَا يَكُونُ لِلْغَيْرِ مَدْخَلٌ فِى الْبَيْنِ بِوَجْهٍ مِنَ الْوُجُوهِ فَاِنَّ الْغَيْرَ غَيْرُ خَالٍ عَنْ لَوْثِ الْعَدَمِ وَنَقْصِ الْاِمْكَانِ فَلَوْ كَانَتِ انْفِعَالَاتُ مَرَاتِبِ الظِّلَالِ لِذٰلِكَ لَسَاغَ فِيمَا هُنَالِكَ. **يَنْبَغِى** اَنْ يُعْلَمَ اَنَّ فِى مُعَامَلَةِ ﴿اَوْ اَدْنٰى﴾ الَّذِى ذُكِرَتْ شِمَّةٌ مِنْهَا لَا يَجِدُ الْعَارِفُ الْكَامِلُ شِمَالَهُ وَسِرُّهُ اَنَّ شِمَالَهُ اَخَذَ حُكْمَ الْيَمِينِ لِاَنَّ الشِّمَالَ كَانَ مِنْ مُقْتَضَيَاتِ الْعَدَمِ فَلَمَّا زَالَتْ اَحْكَامُ الْعَدَمِ مَا بَقِيَ اِلَّا الْوُجُودُ

الصِّرْفُ وَلَيْسَ ثَمَّةَ شِمَالٌ بَلْ كِلْتَا يَدَيْهِ سُبْحَانَهُ يَمِينٌ فَافْهَمْ وَلَا تَقَعْ فِى الزَّنْدَقَةِ فَإِذَا عَرَفْتَ هَذِهِ الْاَسْرَارَ الْغَامِضَةَ وَالْمَعَارِفَ الْغَرِيبَةَ فَاسْمَعْ قَالَ اللّٰهُ تَعَالَى ﴿ثُمَّ دَنَا فَتَدَلّٰى﴾ اِعْلَمْ اَنَّ تَحَقُّقَ هٰذَا الدُّنُوِّ بَعْدَ تَحَقُّقِ اَسْرَارِ ﴿اَوْ اَدْنٰى﴾ الَّذِى ذُكِرَ فِيمَا سَبَقَ فَاِنَّهُ مَا بَقِىَ حُكْمٌ وَاَثَرٌ فِى الْعَارِفِ وَلَمْ يَتَبَرَّأْ مِنْ لَوْثِ الْعَدَمِ لَيْسَتْ لَهُ لِيَاقَةٌ بِهٰذَا الدُّنُوِّ وَبَعْدَ تَحَقُّقِ هٰذَا الدُّنُوِّ تَدَلٍّ وَهُوَ مُتَوَجِّهٌ اِلَى النُّزُولِ فَإِذَا تَحَقَّقَ التَّدَلِّى وَرَجَعَ الْعَارِفُ اِلَى الْخَلْقِ فَحِينَئِذٍ تَظْهَرُ صُورَةُ قَوْسَيْنِ وَاِنْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الْقَوْسِ الْاَوَّلِ اَثَرٌ وَحُكْمٌ وَلَكِنْ لَمَّا تَشَرَّفَ بِالتَّدَلِّى يُتَوَهَّمُ فِي ذٰلِكَ الْوَقْتِ صُورَةُ الْقَوْسَيْنِ وَاِنَّمَا قَالَ بَعْدَ التَّدَلِّي ﴿فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰى﴾ بِاعْتِبَارِ اَنَّ الثَّابِتَ حِينَئِذٍ صُورَةُ الْقَوْسَيْنِ لَا حَقِيقَتُهُمَا ﴿اَوْ اَدْنٰى﴾ بَلْ اَدْنَى اِذْ مَا بَقِىَ مِنَ الْقَوْسِ الثَّانِى هُنَاكَ اَثَرٌ وَلَا حُكْمٌ فَلَيْسَ قَوْسَيْنِ هٰهُنَا حَقِيقَةً وَهَذِهِ الْمَعَارِفُ مِنْ اَسْرَارِ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ يُظْهِرُهَا عَلَى اَخَصِّ الْخَوَاصِّ مِنْ عِبَادِهِ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى وَالْتَزَمَ مُتَابَعَةَ الْمُصْطَفَى عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَالبَرَكَاتُ الْعُلَا.

TÜRKÇE ANLAMI

- **Şeyh Muhammed Nur et-Teharî'ye gönderilmiştir**
- **"Kâbe Kavseyn" makamıyla ilgili bazı sırlar ve kâmil ârifin şimalini kaybetmesinin sırrı Bu marifetler de manen nakledilmiştir**

Bilesin ki, "Kâbe Kavseyn" makamındaki muamelede zahirde mazharın bir rengi görülür. Bunun sebebi salikin kendisini ve eserini nefsinde yok edememesidir. "Ev Ednâ" makamının muamelesinde ise durum farklıdır; orada mazharın kesinlikle ne hükmü ne de eseri kalır. Binaenaleyh bu ikinci mertebede mazhar, doğal olarak Vacibü'l-Vucud mertebesinden istifade edilmiş bir durum olur. Bu ârife mahsus bir hil'at olup, aslın muamelesini tamamladıktan sonra kendisine verilir. Buna, suretin feyiz olarak gelmesi, de denilebilir. Bu da gerçekten çok kapalı bir sırdır. İnşallah bir başka yerde izahını yapabiliriz. Bu muamelede mazhar, ademin kokusunun ulaşmadığı, imkan âleminden olma şaibesinin bulaşmadığı bir durumdur. Bu mertebede bir etkilenmeden söz etsek bu kendisinin kendisinden

etkilenmesidir, gayrdan gelen bir etki değildir. Zira bu mertebede gayrin resmi dahi yoktur.

Yüzünün yüzündendir kameri
Gözünün gözündendir sürmesi

Gerçi "Kâbe Kavseyn" mertebesinde söz konusu olan etkilenme de haktır, orada görülen aslın görünüşüdür. Ancak gölgelik şaibesinden uzak olmadığı gibi o yüce mertebeye layık da değildir. O mukaddes mertebeye layık olan etkilenme, gölgelik kokusunun yol bulamadığı, gayrın hiçbir şekilde araya giremediği etkilenmedir. Zira gayr adem pisliğinden ve imkan noksanlığından uzak değildir. Binaenaleyh şayet gölge mertebelerinin o makamla etkileşimi varsa diğerleri için de caiz demektir.

Şu da bilinmelidir ki, hakkında bir nebze bilgi vermeye çalıştığım "Ev Ednâ" mertebesindeki muamelede kâmil ârif, şimalini (solundaki günahları yazan meleği) bulamaz. Zira şimali sağının hükmünü almıştır. Çünkü şimal yokluğu çağrıştırmaktadır. Oysa yokluk hükümleri ortadan kalkınca mutlak vücut dışında bir şey kalmamış oldu. Orada şimal söz konusu değildir. Allah Sübhâ-nehû'nün iki eli de sağ eldir. İyi anla, zındıklığa düşme!

Bu saklı sırları, acayip marifetleri bildikten sonra dinle, Allah Teâlâ buyuruyor ki: ***"Sonra yaklaştı ve sarktı"***[1]

Bilesin ki, bu yaklaşmanın hakiki veçhesini bilmek, yukarıda zikredilmiş olan "Ev Ednâ" mertebesinin hakiki veçhesini bildikten sonra mümkündür. Zira ârifte hüküm ve eser bulunduğu ve adem kirinden temizlenmediği sürece bu yakınlaşmaya liyakat kazanamaz. Bu yakınlaşmayı elde ettikten sonra ise nüzûle (inişe) yönelir. Sarkma gerçekleşip ârif halka döndüğünde ise "iki yay" sureti görülür.

Gerçi birinci yaydan ne bir hüküm ne de bir eser kalmıştır, ancak sarkma ile müşerref olduğu vakit "iki yay" suretini tevehhüm eder. *Sarkmadan* sonra *iki yay yakınlığı*, demesi[2], iki yayın suretinin o zaman sabit olup, hakikatleri sabit olmadığı içindir. Yahut daha ya-

---

[1] Necm, 8.

[2] Burada Allah Teâlâ'nın ayette ilk önce *sarkmayı*, sonra *iki yay yakınlığını* zikretmesinin hikmeti anlatılmaktadır.

kın. Bilakis daha yakın. Zira ikinci yayın orada ne eseri ne de hükmü kalmıştır. Gerçekte orada iki yay yoktur. Bu marifetler Allah Teâlâ'nın sırları olup bunları çok özel kullarından diledikleriné ikram eder.

Hidayete tabi olanlara ve Muhammed Mustafa'nın *(s.a.v.)* yolundan gidenlere selam olsun.

KELİME ANLAMI

111. ≺ اَلْمَكْتُوبُ الْحَادِى عَشَرَ وَالْمِائَةُ Yüz on birinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* **اِلَى الشَّيْخِ نُورِ مُحَمَّدِ التَّهَارِىَ Şeyh Nur Muhammed Tehari'ye** *(Ne hakkındadır?)* **فِى بَيَانِ بَعْضِ الْاَسْرَارِ Bazı sırların beyanı hakkındadır** *(Hangi sırlar?)* **الْمُتَعَلِّقَةِ بِمَقَامِ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنَى 'Kabe kavseyni ev edna' makamıyla alakalı وَبَيَانِ سِرِّ عَدَمِ وِجْدَانِ الْعَارِفِ الْكَامِلِ شِمَالَهُ Bir de kamil arifin solunu bulamamasının sırrını beyan hakkındadır. وَهَذِهِ الْمَعَارِفُ أَيْضًا مَنْقُولَةٌ بِالْمَعْنَى Ve bu bilgiler de mana ile nakledilmiştir. ≻**

اِعْلَمْ Bilesin ki; اَنَّ فِى مُعَامَلَةِ قَابَ قَوْسَيْنِ 'Kabe kavseyn' muamelesinde فِى الظَّاهِرِ Görünüşte لَوْنًا مِنَ الْمَظْهَرِ Mazhardan bir renk vardır وَذَلِكَ Bu ise لِعَدَمِ حُصُولِ ذَهَابِ الْعَيْنِ وَالْاَثَرِ Ayn ve eserin gitmemesinden ötürüdür *(Kimden?)* لِلسَّالِكِ مِنَ السَّالِكِ Salik için salikten بِخِلَافِ مُعَامَلَةِ اَوْ اَدْنَى Ancak 'Ev edna' muamelesi böyle değildir فَاِنَّهُ لَا يَبْقَى فِيهَا Zira orada kalmaz *(Ne?)* حُكْمٌ وَلَا اَثَرٌ Hüküm ve eser *(Neden?)* مِنَ الْمَظْهَرِ Mazhardan اَصْلًا Kesinlikle فَيَكُونُ الْمَظْهَرُ Böylece mazhar olur *(Nerede?)* فِى هَذِهِ الْمَرْتَبَةِ الثَّانِيَةِ Bu ikinci mertebede *(Ne olur?)* اَمْرًا مُسْتَفَادًا Elde edilmiş bir durum *(Nereden?)* مِنْ مَرْتَبَةِ الْوُجُوبِ Vücub mertebesinden *(Nasıl?)* بِالضَّرُورَةِ Zorunlu olarak وَهُوَ Ve bu durum خَلْقٌ لِلْعَارِفِ Arif için yaratılmış خَاصٌّ بِهِ Ona has bir durumdur اُعْطِيَهُ Ona verilmiştir *(Neden sonra?)* بَعْدَ اِتْمَامِ مُعَامَلَةِ الْاَصْلِ Asla ait muameleyi tamamladıktan sonra وَيُمْكِنُ Ve mümkündür *(Ne?)* اَنْ يُعَبَّرَ عَنْهُ Bunu tabir etmek

(Ne ile?) بِإِفَاضَةِ الصُّورَةِ أَيْضًا Şekil verilmesiyle de وَهٰذَا سِرٌّ غَامِضٌ جِدًّا Bu gerçekt anlaşılması zor bir sırdır وَلَعَلَّ تَفْصِيلَهُ Belki de bunun açıklaması ..تُ فِى مَوْضِعٍ آخَرَ Başka bir yerde olur إِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالٰى Şayet Allah Teâlâ dilerse فَيَكُونُ الْمَظْهَرُ Böyle mazhar olur *(Nerede?)* فِى هٰذِهِ الْمُعَامَلَةِ Bu muamelede *(Ne olur?)* أَمْرًا Öyle bir duru olur ki لَمْ يَتَطَرَّقْ إِلَيْهِ Ona arız olmamıştır *(Ne?)* رَائِحَةٌ مِنَ الْعَدَمِ Ademden bir koku لَيْسَ لِشَائِبَةِ الْإِمْكَانِ فِيهِ Ve imkan şaibesi için orada yoktur *(Ne?)* مَجَالٌ Bir alan فَلَوْ أَثْبَتْنَا Şaye ispat etsek *(Ne?)* إِنْفِعَالاً فِى تِلْكَ الْمَرْتَبَةِ Bu mertebede bir infial, etkilenme يَكُونُ ذٰلِكَ مِنْ نَفْسِهِ لِنَفْسِهِ Bu da kendisinden yine kendisi için olur لاَ مِنَ الْغَيْرِ Başkasından olmaz فَإِنَّهُ لَمْ يَبْقَ فِيهَا Zira orada kalmamıştır *(Ne?)* رَسْمٌ مِنَ الْغَيْرِ Başkasından bir alamet ﴿شِعْرٌ﴾ Şiir:

وَلِوَجْهِهِ Onun yüzünün مِنْ وَجْهِهِ Kendi yüzünden قَمَرٌ Kameri vardır وَلِعَيْنِهِ Gözünün de مِنْ عَيْنِهِ Gözünden كُحُلٌ Sürmesi vardır.

وَإِنْ كَانَ الْإِنْفِعَالُ Her ne kadar infial olsa da *(Hangi infial?)* اَلَّذِى يَثْبُتُ Sabit olan *(Nerede?)* فِى مَرْتَبَةِ قَابَ قَوْسَيْنِ 'Kabe kavseyn' mertebesinde *(Ne olsa da?)* أَيْضًا حَقًّا O da hak olsa وَالظُّهُورُ فِيهَا Ve oradaki zuhur da ظُهُورَ الْأَصْلِ Aslın zuhuru olsa da وَلٰكِنَّهُ لَيْسَ خَالِيًا Ancak o yoksun değildir *(Neden?)* مِنْ شَائِبَةِ الظِّلِّيَّةِ Zılliyyet şaibesinden وَلاَئِقًا Ve laik değildir *(Neye?)* بِتِلْكَ الْمَرْتَبَةِ الْعُلْيَا Bu yüce mertebeye وَالْإِنْفِعَالُ الَّذِى يَلِيقُ Laik olan infial *(Neye?)* بِتِلْكَ الْمَرْتَبَةِ الْمُقَدَّسَةِ Bu mukaddes mertebeye هُوَ مَا لاَ يَكُونُ O olmayandır *(Niçin?)* لِرَائِحَةِ الظِّلِّيَّةِ Zılliyet kokusu için *(Ne olmayandır?)* إِلَيْهِ سَبِيلٌ Kendisine bir yol وَلاَ يَكُونُ لِلْغَيْرِ Ve yine başkası için olmayandır *(Ne?)* مَدْخَلٌ فِى الْبَيْنِ Arada bir tesir *(Nasıl?)* بِوَجْهٍ مِنَ الْوُجُوهِ Hiçbir şekilde فَإِنَّ الْغَيْرَ غَيْرُ خَالٍ Zira başkası yoksun değildir *(Neden?)* عَنْ لَوْثِ الْعَدَمِ Yokluk kiri وَنَقْصِ الْإِمْكَانِ Ve imkan eksikliğinden

فَلَوْ كَانَتْ Şayet olduysa *(Ne?)* اِنْفِعَالاَتُ مَرَاتِبِ الظِّلاَلِ Zılal mertebesinin infialleri *(Niçin?)* لِذٰلِكَ Bunun için لَسَاغَ Elbette caizdir *(Nerede?)* فِيمَا هُنَالِكَ Orada.

اَلَّذِى ذُكِرَتْ Bilinmelidir ki, اَنَّ فِى مُعَامَلَةِ اَوْ اَدْنَى 'Ev edna' muamelesinde يَنْبَغِى اَنْ يُعْلَمَ شَمَّةٌ مِنْهَا Ki, ondan bir nebze zikredildi لاَ يَجِدُ الْعَارِفُ الْكَامِلُ Kamil arif bulamaz *(Neyi?)* شِمَالَهُ Solunu وَسِرُّهُ Bunun sırrı da şudur ki, اَنَّ شِمَالَهُ Onun solu اَخَذَ حُكْمَ الْيَمِينِ Sağ hükmünü almıştır لِاَنَّ الشِّمَالَ Zira sol كَانَ مِنْ مُقْتَضَيَاتِ الْعَدَمِ Yokluğun gereklerindendir فَلَمَّا زَالَتْ Ne zaman ki yok oldu *(Ne?)* اَحْكَامُ الْعَدَمِ Yokluğun hükümleri مَا بَقِىَ Geriye kalmadı *(Ne?)* اِلَّا الْوُجُودُ الصِّرْفُ Sırf vücuttan başkası وَلَيْسَ ثَمَّةَ شِمَالٌ Orada da sol yoktur بَلْ كِلْتَا يَدَيْهِ سُبْحَانَهُ Bilakis o subhanın iki eli de يَمِينٌ Sağdır فَافْهَمْ Anla! وَلاَ تَقَعْ فِى الزَّنْدَقَةِ Ve zındıklığa düşme! فَاِذَا عَرَفْتَ İşte bildiğinde *(Neyi?)* هٰذِهِ الْاَسْرَارَ الْغَامِضَةَ Bu anlaşılması zor sırları وَالْمَعَارِفَ الْغَرِيبَةَ Ve de alışılmamış marifetleri فَاسْمَعْ Şimdi dinle قَالَ اللّٰهُ تَعَالَى Allah Teâlâ dedi ki ثُمَّ دَنَى فَتَدَلَّى Sonra yaklaştı ve sarktı اِعْلَمْ Bilesin ki, اَنَّ تَحَقُّقَ هٰذَا الدُّنُوِّ Bu yaklaşmanın gerçekleşmesi بَعْدَ تَحَقُّقِ اَسْرَارِ اَوْ اَدْنَى 'Ev edna' sırlarının gerçekleşmesinden sonradır اَلَّذِى ذُكِرَ فِيمَا سَبَقَ Ki bu geride zikredilmişti فَاِنَّهُ مَا بَقِىَ Zira kaldığı sürece *(Ne?)* حُكْمٌ وَاَثَرٌ Bir hüküm ve eser *(Kimde?)* فِى الْعَارِفِ Arifte وَلَمْ يَتَبَرَّأْ Ve kurtulmadığı sürece *(Neden?)* مِنْ لَوْثِ الْعَدَمِ Yokluk kirinden لَيْسَتْ لَهُ لِيَاقَةٌ Onun liyakati yoktur *(Neye?)* بِهٰذَا الدُّنُوِّ Bu yaklaşmaya وَبَعْدَ تَحَقُّقِ هٰذَا الدُّنُوِّ Ve bu yaklaşma gerçekleştikten sonra تَدَلٍّ Tedelli, sarkma vardır وَهُوَ مُتَوَجِّهٌ O da yöneliktir *(Neye?)* اِلَى النُّزُولِ İnişe فَاِذَا تَحَقَّقَ التَّدَلِّى Tedelli gerçekleştiğinde وَرَجَعَ الْعَارِفُ اِلَى الْخَلْقِ Ve arif halka döndüğünde فَحِينَئِذٍ تَظْهَرُ İşte o zaman ortaya çıkar *(Ne?)* صُورَةُ قَوْسَيْنِ İki yay sureti وَاِنْ لَمْ يَبْقَ Her ne kadar kalmasa da *(Neden?)* مِنَ الْقَوْسِ الْاَوَّلِ Birinci yaydan *(Ne?)*

أَثَرٌ وَحُكْمٌ Bir eser ve hüküm وَلَكِنْ لَمَّا تَشَرَّفَ بِالتَّدَلِّي Ancak arif tedelliyle şereflenince يُتَوَهَّمُ فِي ذٰلِكَ الْوَقْتِ O vakitte hayal edilir *(Ne?)* صُورَةُ الْقَوْسَيْنِ İki yay sureti وَاِنَّمَا قَالَ بَعْدَ التَّدَلِّي Fakat (ayeti kerimede) tedelliden sonra dedi *(Ne dedi?)* فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ Aradaki mesafe iki yay boyu oldu *(Neden böyle dedi?)* بِاعْتِبَارِ Şu itibarla ki, اَنَّ الثَّابِتَ حِينَئِذٍ O anda sabit olan صُورَةُ الْقَوْسَيْنِ İki yay suretidir لاَ حَقِيقَتُهُمَا Gerçek iki yay değildir اَوْ اَدْنَى Ev edna بَلْ اَدْنَى Yani (aradaki mesafe) bilakis daha yakın oldu اِذْ مَا بَقِيَ Zira kalmadı *(Neden?)* مِنَ الْقَوْسِ الثَّانِي İkinci yaydan *(Nerede?)* هُنَاكَ Orada *(Ne kalmadı?)* اَثَرٌ وَلاَ حُكْمٌ Ne eser ne de hüküm فَلَيْسَ قَوْسَيْنِ هَهُنَا حَقِيقَةً Orada hakikaten iki yay yoktur وَهٰذِهِ الْمَعَارِفُ Ve bu bilgiler مِنْ اَسْرَارِ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Allah Teâlâ'nın sırlarındandır يُظْهِرُهَا Bunları açıklar *(Kime?)* عَلَى اَخَصِّ الْخَوَاصِّ En seçkin kişilere *(Kimden?)* مِنْ عِبَادِهِ Kullarından وَالسَّلاَمُ Selam عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى Hidayete tabi olana وَالْتَزَمَ Ve de sürdürene *(Neyi?)* مُتَابَعَةَ الْمُصْطَفَى Mustafa'ya tabi olmayı عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ Ona ve ehline اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ Salat-u selam وَالْبَرَكَاتُ الْعُلاَ Ve en üstün bereketler olsun.